БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймгийн Хутаг-Өндөр сумын Ерөнхий боловсролын сургууль 2025 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2026/136/НА-СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2026 он	Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Д.Батцогт Утас 70342580 Цахим хаяг: Battsogtd@audit.gov.mn Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn “Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын захирал:Д.Мягмарсүрэн Утас: 99030170 Цахим хаяг: dalaivan.et@gmail.com “Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын Аудитор: Б.Пүрэвсүрэн Утас: 99921600 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт ....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл ....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга..
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа...
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин...
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал...
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт ....
4. Аудитын тайлан...
4.1 Ерөнхий зүйл ....
4.2 Материаллаг байдал ....
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт...
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ....
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт ....
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал ....
5. Аудитын илрүүлэлт ....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл ....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн Өмчийн Бодлого Зохицуулалтын Газар
ЗДТГ	Засаг Даргын Тамгын Газар

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс:7034-2580
Цахим шуудан:bulgan@audit.gov.mn

2026-02.24 № 209

танай ________ ны № ________ т

ХУТАГ-ӨНДӨР СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ Ж.АРИУНАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хутаг-Өндөр сумын Хантай багийн бага сургуулийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хутаг-Өндөр сумын Хантай багийн бага сургуулийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Хутаг-Өндөр сумын Хантай багийн бага сургууль нь 2025 онд 41 хүүхэдтэй үйл ажиллагаа явуулан гүйцэтгэлээр санхүүжсэн.Боловсролын яамнаас 1,918.4 мянган төгрөгийн сурах бичгийг үнэ төлбөргүй авч санхүүгийн тайланд тусгасан. Хантай бага сургууль оны эхэнд 52,730.1 мянган төгрөгийн мөнгөн хөрөнгөтэй байж улсын төсвөөс 481,048,2 мянган төгрөг, орон нутгаас 16,020.0 мянган төгрөг нийт 497,068.2 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг авч 493,222.5 мянган төгрөгийг зарцуулан 56,575.7 мянган төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна.

Аудитын гол асуудал

Засгийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн 238 дугаар тогтоолоор “Цалин хөлс шинэчлэн батлах тухай” төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоосон байна.

Боловсролын ерөнхий газрын 2025 оны 01 сарын 23-ны 1/383 албан тоотоор 2024-2025 оны хичээлийн жилд сургалтын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хэвийн үйл ажиллагааг хангахтай холбоотойгоор 2025 оны батлагдсан төсвийг зориулалтын

6326050242

дагуу үр ашигтай зарцуулах, төсвийн хөрөнгийн ашиглалтын үр дүнг сайжруулах, зөв зохистой удирдах, өр, авлага үүсгэхгүй байх зарчмыг баримтлан ажиллахыг чиглэл болгосон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөөр нийт 5 зорилтын хүрээнд 47 арга хэмжээ хэрэгжүүлж ажиллан 93.5 хувьтай дүгнүүлсэн байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудитор аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.БАТЦОГТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**314,134,053.36**	**119,956,418.91**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	114,138,574.31	12,006,478.99
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	114,138,574.31	12,006,478.99
3121	**Төгрөг**	114,138,574.31	12,006,478.99
31211	Төрийн сангийн харилцах	114,138,574.31	12,006,478.99
33	**АВЛАГА**	1,168,549.05	560,000.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	607,549.05	0.00
335	**Бусад авлага**	561,000.00	560,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	561,000.00	0.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага		560,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	198,826,930.00	107,389,939.92
354	**Хангамжийн материал**	198,826,930.00	107,389,939.92
35410	Бичиг хэргийн материал	19,165,250.00	14,226,970.00
35420	Аж ахуйн материал	40,656,953.08	206,606.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	48,505,000.00	20,568,072.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	72,000.01	72,000.01
35450	Барилгын засварын материал	210,000.00	0.00
35460	Хүнсний материал	33,622,025.00	35,030,200.00
35470	Бусад хангамжийн материал	56,595,701.91	37,286,091.91
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,894,831,857.58**	**2,989,280,704.84**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	2,894,831,857.58	2,989,280,704.84
392	**Биет хөрөнгө**	2,834,543,190.90	2,929,519,121.48
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,815,044,958.41	5,815,044,958.41
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,814,247,358.33	-3,929,306,226.14
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	42,500,000.00	42,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-10,821,759.30	-11,116,898.19
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	679,151,014.56	764,222,259.56
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-359,035,821.24	-409,453,976.61
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	533,025,507.38	682,657,094.38
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-128,847,075.27	-128,735,964.15
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	98,986,014.83	115,840,354.83
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-49,195,506.34	-66,848,789.71
39217	Ном	27,983,216.20	54,716,309.10
393	**Биет бус хөрөнгө**	60,288,666.68	59,761,583.36
39301	Програм хангамж	2,563,000.00	2,563,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-568,333.32	-1,095,416.64
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	58,294,000.00	58,294,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**3,208,965,910.94**	**3,109,237,123.75**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**113,754,073.79**	**83,442,668.48**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	113,754,073.79	83,442,668.48
413	**Өглөг**	113,754,073.79	83,442,668.48
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	17,693,341.79	5,633,455.48
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	279,750.00	0.00
4136	**Бусад өглөг**	95,780,982.00	77,809,213.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	95,081,882.00	69,992,263.00

41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	699,100.00	7,816,950.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**3,095,211,837.15**	**3,025,794,455.27**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	3,095,211,837.15	3,025,794,455.27
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	981,093,711.45	981,093,711.45
51101	Өмч: - төрийн	981,093,711.45	981,093,711.45
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	714,267,236.38	644,849,854.50
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	701,162,800.68	825,879,767.22
51220	Тайлант үеийн үр дүн	13,104,435.70	-181,029,912.72
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,399,850,889.32	1,399,850,889.32
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**3,208,965,910.94**	**3,109,237,123.75**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**3,785,000,984.00**	**4,636,754,747.90**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**186,020,184.00**	**243,614,447.90**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	186,020,184.00	243,614,447.90
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	186,020,184.00	243,614,447.90
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		25,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,782,100.00	18,238,423.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	177,238,084.00	200,376,024.90
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,598,980,800.00**	**4,393,140,300.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	3,019,579,900.00	3,787,739,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,019,579,900.00	3,787,739,400.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	579,400,900.00	605,400,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	579,400,900.00	605,400,900.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,771,896,548.30**	**4,817,784,660.62**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,771,896,548.30**	**4,817,784,660.62**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	3,742,683,308.88	4,668,405,426.26
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	2,272,943,546.97	2,928,806,608.85
210101	Үндсэн цалин	1,406,910,552.86	1,585,696,960.19
210102	Нэмэгдэл	752,256,601.42	1,160,551,110.13
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		66,325,247.48
210104	Урамшуулал	113,776,392.69	116,233,291.05
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	282,424,300.00	369,025,800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	192,048,500.00	250,937,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	22,594,000.00	29,830,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,297,000.00	14,452,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	11,297,000.00	14,760,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	45,187,800.00	59,044,200.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	579,400,900.00	556,751,582.64
210301	Гэрэл, цахилгаан	22,662,845.43	30,862,982.64
210302	Түлш, халаалт	536,753,431.19	518,934,598.00
210303	Цэвэр, бохир ус	19,984,623.38	6,954,002.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	122,890,254.37	142,380,582.08
210401	Бичиг хэрэг	11,823,330.00	21,435,300.00

210402	Тээвэр, шатахуун	16,841,317.00	19,659,475.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		20,021,110.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	94,225,607.37	81,264,697.08
2105	**Нормативт зардал**	155,575,614.00	233,435,425.00
210502	Хоол, хүнс	155,575,614.00	233,435,425.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	40,574,938.80	55,670,350.00
210604	Урсгал засвар	40,574,938.80	55,670,350.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	16,374,490.94	29,196,709.21
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,148,900.00	2,463,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	14,225,590.94	26,732,909.21
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	272,499,263.80	353,138,368.48
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,506,565.00	32,750,120.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	291,000.00	773,250.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	253,701,698.80	319,614,998.48
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	29,213,239.42	149,379,234.36
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	0.00	149,379,167.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		149,379,167.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	29,213,239.42	67.36
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	29,213,239.42	67.36
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**13,104,435.70**	**-181,029,912.72**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**13,104,435.70**	**-181,029,912.72**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**3,608,312,002.00**	**4,436,378,723.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**9,331,202.00**	**43,238,423.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	9,331,202.00	43,238,423.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	9,331,202.00	43,238,423.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,585,500.00	25,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,745,702.00	18,238,423.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,598,980,800.00**	**4,393,140,300.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	3,019,579,900.00	3,787,739,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,019,579,900.00	3,787,739,400.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	579,400,900.00	605,400,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	579,400,900.00	605,400,900.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**3,527,483,579.80**	**4,460,596,578.32**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,527,483,579.80**	**4,460,596,578.32**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**3,394,189,465.38**	**4,320,813,210.96**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	2,255,279,630.41	2,939,697,946.11
210101	Үндсэн цалин	1,385,958,978.05	1,596,588,297.45
210102	Нэмэгдэл	752,256,601.42	1,160,551,110.13
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		66,325,247.48
210104	Урамшуулал	117,064,050.94	116,233,291.05
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	282,424,300.00	369,025,800.00

210201	Тэтгэврийн даатгал	192,048,500.00	250,937,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	22,594,000.00	29,522,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,297,000.00	14,760,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	11,297,000.00	14,760,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	45,187,800.00	59,044,200.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	550,187,660.81	556,751,582.64
210301	Гэрэл, цахилгаан	22,662,845.43	30,862,982.64
210302	Түлш, халаалт	507,540,192.00	518,934,598.00
210303	Цэвэр, бохир ус	19,984,623.38	6,954,002.00
2105	**Нормативт зардал**	187,930,745.00	236,502,800.00
210502	Хоол, хүнс	187,930,745.00	236,502,800.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	549,102.00	63,649,250.00
210604	Урсгал засвар	549,102.00	63,649,250.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	24,254,999.16	54,196,709.21
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,315,800.00	2,463,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	19,939,199.16	51,732,909.21
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	93,563,028.00	100,989,123.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	72,818,778.00	86,261,823.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	20,744,250.00	14,727,300.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**133,294,114.42**	**139,783,367.36**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	104,080,875.00	139,783,300.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	104,080,875.00	139,783,300.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	29,213,239.42	67.36
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	29,213,239.42	67.36
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**80,828,422.20**	**-24,217,855.32**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**82,989,503.00**	**77,914,240.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**82,989,503.00**	**77,914,240.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	82,989,503.00	77,914,240.00
222001	Тоног төхөөрөмж	82,989,503.00	77,914,240.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-82,989,503.00**	**-77,914,240.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-2,161,080.80	-102,132,095.32
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	116,299,654.88	114,138,574.31
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	114,138,574.08	12,006,478.99

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
С01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	981,093,711.45	1,399,850,889.32	701,162,800.68	3,082,107,401.45

C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**981,093,711.45**	**1,399,850,889.32**	**701,162,800.68**	3,082,107,401.45
C07	Тайлант үеийн үр дүн			13,104,435.70	13,104,435.70
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**981,093,711.45**	**1,399,850,889.32**	**714,267,236.38**	3,095,211,837.15
D01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**981,093,711.45**	**1,399,850,889.32**	**714,267,236.38**	3,095,211,837.15
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			111,612,530.84	111,612,530.84
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**981,093,711.45**	**1,399,850,889.32**	**825,879,767.22**	3,206,824,367.99
D08	Тайлант үеийн үр дүн			-181,029,912.72	-181,029,912.72
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**981,093,711.45**	**1,399,850,889.32**	**644,849,854.50**	3,025,794,455.27

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	4,659,740,100.00	4,538,432,818.32
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	4,659,740,100.00	4,538,432,818.32
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	4,506,430,400.00	4,398,649,518.32
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	3,029,549,300.00	2,939,697,946.11
210101	Үндсэн цалин	1,867,087,500.00	1,596,588,297.45
210102	Нэмэгдэл	1,111,008,400.00	1,160,551,110.13
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		66,325,247.48
210104	Урамшуулал	51,453,400.00	116,233,291.05
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	379,638,000.00	369,025,800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	258,153,900.00	250,937,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	30,371,000.00	29,522,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	15,185,500.00	14,760,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	15,185,500.00	14,760,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	60,742,100.00	59,044,200.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	556,751,650.00	556,751,650.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	30,862,982.64	30,862,982.64
210302	Түлш, халаалт	518,934,598.00	518,934,598.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,954,069.36	6,954,069.36
2105	**Нормативт зардал**	236,702,800.00	236,502,800.00
210502	Хоол, хүнс	236,702,800.00	236,502,800.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	63,649,250.00	63,649,250.00
210604	Урсгал засвар	63,649,250.00	63,649,250.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	57,433,500.00	54,196,709.21
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,852,100.00	2,463,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	52,581,400.00	51,732,909.21
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	182,705,900.00	178,825,363.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	167,978,600.00	164,131,063.00

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,727,300.00	14,694,300.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	153,309,700.00	139,783,300.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	153,309,700.00	139,783,300.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	153,309,700.00	139,783,300.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	4,436,378,723.00	4,436,378,723.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	3,787,739,400.00	3,787,739,400.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	3,787,739,400.00	3,787,739,400.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	605,400,900.00	605,400,900.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	605,400,900.00	605,400,900.00
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	43,238,423.00	43,238,423.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	25,000,000.00	25,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	18,238,423.00	18,238,423.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 23,068.8 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 766.5 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 22,064.5 мянган төгрөгийн 3 албан шаардлага, 237.8 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 зөвлөмж хүргүүлсэн байна.

3.1 Төлбөрийн акт

- *Илрүүлэлт:* Явцын аудитаар хүнсний материалын дансанд биет тооллого хийхэд 201.5 мянган төгрөгийн хүнсний материал дутагдалтай байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.2-т "төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх" 41 дугаар зүйлийн 41.2.7. "хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хүрэх үр дүнг хангаж ажиллах" 5 дугаар зүйлийн 5.1.3."санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх" Нягтлан бодох бүртгэлийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4."үнэн зөв байх"; 5 дугаар зүйлийн 5.1.5".хэмжигдэхүйц байх"" гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.
- *Илрүүлэлт:* Томилолтоор ажилласан ажилчдад 565.0 мянган төгрөгийн хоолны мөнгө давхардуулан олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д "хариуцлагатай байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах", Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.1.3."гүйцэтгэсэн ажил үүрэгтээ тохирсон цалин хөлс авах" Засгийн газрын 2019 оны 6 дугаар тогтоол Төрийн албан хаагчид нөхөн төлбөр олгох журмын 2.2." Албан томилолтоор ажиллах үеийн нөхөх төлбөр дараахь зардлаас бүрдэнэ" 2.2.3. "хоолны зардал" гэсэн заалтууд зөрчигдсөн байна.

3.2 Албан шаардлага

- Шатахууны тооцооллыг шалгахад замын хуудас байхгүй , норм нормативыг тооцоолсон тооцоолол байхгүй тайлангийн хугацаанд 19 659.5 мянган төгрөгийн шатахуун зарцуулсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1."Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно"., ЗТХС-ын 2019 оны 390 тушаалаар батлагдсан "Автомашины 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм"өсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.2-т "төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх", 5 дугаар зүйлийн 5.1.3."санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх" гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

- Цалингийн тооцооллыг шалгахад 2 405.0 мянган төгрөгийг нийгмийн даатгалын тайланд илүү тайлагнасан цалингийн хүснэгттэй зөрүүтэй жирэмсэн амаржсан хүнд цалин бодож зөрүү үүсгэсэн нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 102 дугаар зүйлийн 102.1.5."цалин хөлсийг тооцох аргачлал ил тод, ойлгомжтой байх", “Нийгмийн даатгалын тухай" хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.1-т "хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлого болон түүнд оногдох шимтгэлийг үнэн зөв тодорхойлж, тогтоосон хугацаанд төлөх” гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

- Цахим анги болон Моби нет төхөөрөмжийг зээлээр худалдан авах гэрээг хийн худалдан авсан тушаал шийдвэр байхгүй, цахим дэлгүүрт байхгүй компаниас худалдан авалт хийж тухайн жилд төлөх төлбөрийг төлж 69 752.2 мянган төгрөгийн өглөгийн үлдэгдэлтэй байгаа нь Төрийн болон орон нутгийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.2."Энэ хуулийн 37.2.4-т тодорхойлсон захиалагч ерөнхий гэрээ байгуулсан бараа, үйлчилгээг энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол цахим дэлгүүрээс худалдан авна".Төсвийн тухай хууль 6 дугаар зүйлийн 6.6.2."төсвийн захирагч нь төсвийн асуудлаа өөрийн харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчаар дамжуулан шийдвэрлүүлдэг байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.8."төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх". заалтууд зөрчигдсөн байна.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Групптэй ажилтны амралтыг бодохдоо групптэй хүнд нэмж олгох хоногийг нэмж тооцоогүй 5 хоногийн амралтын мөнгийг ажилласан цалингаар бодож 237.8 мянган төгрөгийг дутуу бодож олгосон нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 99 дүгээр зүйлийн 99.4-т "Хөгжлийн бэрхшээлтэй болон 18 насанд хүрээгүй ажилтны ээлжийн үндсэн амралтын хугацаа ажлын 20 өдөр байна" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

***Өгсөн зөвлөмж*:**

Цалин хөлсний тооцоолол хийхдээ холбогдох хууль тогтоомжийг судлах.

2. Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Хүнсний материал худалдан авахдаа тендерийг харьцуулалтын болон шууд худалдан авах аргыг ашигласан гэх боловч тендер шалгаруулалтын зарлалыг тендер шалгаруулалтын баримт бичгийн хамт цахим системд нийтлээгүй, хэлэлцээ хийх урилга хүргүүлээгүй тендерийн материал шаардлага хангахгүй байгаа нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.2."Гэрээ шууд байгуулах тухай зарлалыг бараа, ажил, үйлчилгээний ерөнхий мэдээллийн хамт цахим системд нийтэлж, энэ хуулийн 54.8-д зааснаар аж ахуй эрхлэгчид хэлэлцээ хийх урилга хүргүүлнэ". гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

***Өгсөн зөвлөмж*:**

Холбогдох хууль тогтоомжийг баримтлан ажиллах

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5.Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ гэж заасны дагуу аудитаар илэрсэн зөрчлийг арилгаж ажиллах ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан 2025 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 6 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

	Нийт зөрчил	Үүнээс				
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал

	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Явцын аудитаар хүнсний материалын дансанд биет тооллого хийхэд 201.5 мянган төгрөгийн хүнсний материал дутагдалтай	1	201.5	**1**	201.5								
Томилолтоор ажилласан ажилчдад 565.0 мянган төгрөгийн хоолны мөнгө давхардуулан олгосон	1	565.0	**1**	565.0								
норм нормативыг тооцоолсон тооцоолол байхгүй тайлангийн хугацаанд 19 659.5 мянган төгрөгийн шатахуун зарцуулсан	1	19,659.5			**1**	19,659.5						
Цалингийн тооцооллыг шалгахад 2 405.0 мянган төгрөгийг нийгмийн даатгалын тайланд илүү тайлагнасан цалингийн хүснэгттэй зөрүүтэй	1	2,405.0			**1**	2,405.0						
Цахим анги болон Моби нет төхөөрөмжийг зээлээр худалдан авах гэрээг хийн худалдан авсан тушаал шийдвэр байхгүй, цахим дэлгүүрт байхгүй компаниас худалдан авалт хийж тухайн жилд төлөх төлбөрийг төлж 69 752.2 мянган төгрөгийн өглөгийн үлдэгдэлтэй	1	69,752.3			**1**	69,752.2						
Групптэй ажилтны амралтыг бодохдоо групптэй хүнд нэмж олгох хоногийг нэмж тооцоогүй 5 хоногийн амралтын мөнгийг ажилласан цалингаар бодож 237.8 мянган төгрөгийг дутуу бодож олгосон	1	237.8					1	237.8				
Хүнсний материал худалдан авахдаа тендерийг харьцуулалтын болон шууд худалдан авах аргыг ашигласан гэх боловч тендер шалгаруулалтын зарлалыг тендер шалгаруулалтын баримт бичгийн	1	-					1	-				

хамт цахим системд нийтлээгүй												
Дүн	**7**	**92,821.1**	**2**	**766.5**	**3**	**91,816.8**	**2**	**237.8**				